КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ПРОЄКТ

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проєкт Постанови Верховної Ради України про звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України щодо вжиття невідкладних заходів для захисту бізнесу та економіки України, поданий народним депутатом України І. Фрісом та іншими народними депутатами України (реєстр. № 16191)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 19 листопада 2026 року (Протокол № 194) проєкт Постанови Верховної Ради України про звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України щодо вжиття невідкладних заходів для захисту бізнесу та економіки України (реєстр. № 16191 від 27.10.2026), поданий народним депутатом України І. Фрісом та іншими народними депутатами України.

За визначенням суб’єкта права законодавчої ініціативи зазначений проєкт Постанови внесений з метою запобігання негативному впливу постанови Кабінету Міністрів України від 4 вересня 2026 року № 1092 «Деякі питання оптимізації захисту населення та реагування на загрози засобів повітряного нападу» на економічну безпеку України, збереження робочих місць, недопущення масового банкрутства підприємств малого та середнього бізнесу та забезпечення безперервності надходження податків шляхом внесення змін до відповідної урядової норми та зняття жорстких часових обмежень.

Також у пояснювальній записці до проєкту Постанови відзначається, що відповідно до абзацу третього підпункту 2 пункту 1 вказаної постанови Уряду, у разі встановлення «жовтого» рівня загрози (дронова загроза) суб'єкти господарювання, в приміщеннях яких відсутнє укриття, можуть провадити діяльність за погодженням з трудовим колективом до облаштування укриття, але не довше ніж протягом трьох місяців з дня набрання чинності цією

постановою.

Під час обговорення зазначеного питання народні депутати України наголошували, що оскільки тривалість повітряних тривог, пов'язаних із загрозою застосування безпілотних літальних апаратів («жовтий рівень»), може сягати 10-15 годин на добу, практична реалізація цієї норми фактично заблокує роботу десятків тисяч суб'єктів малого та середнього підприємництва - закладів громадського харчування, торгівлі, сфери послуг, а також невеликих виробництв і аграрних підприємств.

Водночас облаштування постійного або тимчасового укриття у тримісячний строк є нереалістичним для переважної більшості представників мікро- та малого бізнесу через брак технічної можливості в орендованих приміщеннях, надмірне фінансове навантаження та довготривалі дозвільні й погоджувальні процедури у сфері будівництва.

За таких обставин застосування підпункту 2 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України призведе до різкого спаду економічної активності, масових банкрутств, звільнення сотень тисяч працівників та суттєвого зменшення податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів, а отже – створить пряму загрозу економічній і національній безпеці України в умовах воєнного стану.

Також члени Комітету вказали, що у проєкті Постанови Верховної Ради України передбачено звернення до Кабінету Міністрів України з вимогою про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 вересня 2026 року № 1092 щодо викладення абзацу третього підпункту 2 пункту 1 у такій редакції: «в приміщеннях, будівлях, спорудах чи на територіях яких відсутнє тимчасове або постійне укриття, можуть провадити свою діяльність за погодженням з працівником.». Водночас члени Комітету зауважили, що:

1) з огляду на необхідність забезпечення конструктивної взаємодії з Кабінетом Міністрів України у пункті 1 проєкту Постанови слова «з вимогою» доцільно замінити словами «з пропозицією»;

2) враховуючи, що відповідно до Предметів відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання (пункт 5 Додатку до Постанови Верховної Ради України від 29 серпня 2019 року № 19-IX) питання цивільного захисту населення віднесено до повноважень Комітету з питань екологічної політики та природокористування, пункт 3 проєкту Постанови викласти в такій редакції: «3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування.».

Всебічно обговоривши питання, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України проєкт Постанови Верховної Ради України про звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України щодо вжиття невідкладних заходів для захисту бізнесу та економіки України (реєстр. № 16191), поданий народним депутатом України І. Фрісом та іншими народними депутатами України, за наслідками

розгляду прийняти в цілому.

У разі прийняття проєкту Постанови в цілому запропонувати Верховній Раді України доручити Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування при підготовці тексту Постанови на підпис Голові Верховної Ради України здійснити його техніко-юридичне доопрацювання спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України Комітет визначив народного депутата України, Голову Комітету О. Шуляк.

Голова Комітету **О. ШУЛЯК**